

**JAVNO PREDUZEĆE ZA VODOPRIVREDNU DJELATNOST
„SPREČA“ DIONIČKO DRUŠTVO TUZLA**

**IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU
ZA 2022. GODINU**

Tuzla, februar 2023. godine

IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU
JP „SPREČA“ DIONIČKO DRUŠTVO TUZLA ZA 2022. GODINU

SADRŽAJ:

I - OPŠTI PODACI O DRUŠTVU	1
II - PODACI O VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA, KAPITALU I ORGANIMA DRUŠTVA	1
III - OSTALI PODACI O DRUŠTVU	3
IV - OKOLNOSTI, FAKTORI, USLOVI I SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA DJELATNOST DRUŠTVA	3
V - POSLOVANJE JP „SPREČA“ D.D. TUZLA U 2022. GODINI.....	4
1. RASPOLOŽIVI KAPACITETI	4
1.1. Kapacitet za isporuku vode.....	4
1.2. Kapacitet za proizvodnju električne energije.....	5
1.3. Kapacitet projektovanja u oblasti vodoprivrede	5
2. ZAPOSLENI.....	6
2.1. Ostvarena zaposlenost	6
2.2. Ostvarene plaće.....	7
2.3. Ostale naknade zaposlenicima	7
3. FIZIČKI OBIM PROIZVODNJE, USLUGA I IZVRŠENIH POSLOVA.....	8
3.1. Obezbjedenje i isporuka vode iz akumulacije „Modrac“	8
3.2. Proizvodnja električne energije u maloj hidroelektrani „Modrac“	8
3.3. Ostvarene cijene isporučene vode i proizvedene električne energije.....	9
3.4. Poslovi izrade investiciono-tehničke dokumentacije.....	9
4. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	10
4.1. Prihodi i rashodi.....	10
4.1.1. Prihodi.....	10
4.1.2. Rashodi.....	12
4.1.3. Finansijski rezultat poslovanja.....	19
4.1.4. Ekonomičnost i profitabilnost (rentabilnost).....	19
4.1.4.1. Stopa ekonomičnosti.....	19
4.1.4.2. Pokazatelj profitabilnosti	19
4.2. Imovina, kapital i obaveze prema Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine	19
4.2.1. Imovina	19
4.2.2. Kapital i obaveze.....	20
4.3. Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima.....	20
4.3.1. Potraživanja od kupaca	20
4.3.2. Obaveze prema dobavljačima.....	21
5. INVESTICIONA ULAGANJA	22
6. JAVNE NABAVKE.....	22
7. OSTVARENI PRILIV I ODLIV GOTOVINE (GOTOVINSKI TOKOVI).....	24
8. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NASTALI U PERIODU OD ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE DO DATUMA PREDAJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU.....	24
9. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA	24
10. NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM DRUŠTVA	25
11. INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH AKCIJA I UDJELA	26
12. KORIŠTENI FINANSIJSKI INSTRUMENTI	26
13. CILJ I POLITIKE U VEZI SA FINANSIJSKIM RIZICIMA	26
14. IZLOŽENOST DRUŠTVA CJENOVNOM, KREDITNOM, TRŽIŠNOM, RIZIKU LIKVIDNOSTI I DRUGIM RIZICIMA PRISUTNIM U POSLOVANJU	26
15. PREDUZETE MJERE NA ZAŠTITI OKOLIŠA	27
16. ZAKLJUČNE NAPOMENE.....	27

I - OPŠTI PODACI O DRUŠTVU

Društvo posluje pod nazivom: Javno preduzeće za vodoprivrednu djelatnost "Spreča" dioničko društvo Tuzla. Do 27.09.2005. godine Društvo je poslovalo pod nazivom: Mješovito vodoprivredno preduzeće "Spreča" dioničko društvo Tuzla (skraćeni naziv: MVP "Spreča" d.d. Tuzla).

Skraćeni naziv Društva: JP "Spreča" d.d. Tuzla.

Sjedište Društva: Tuzla, Aleja Alije Izetbegovića br. 29/VII.

Broj telefona /faksa Društva: 035/250-063, 250-064.

Elektronska pošta Društva: spreca@bih.net.ba

Web stranica Društva: www.spreca.com

Platni promet u zemlji i inostranstvu obavljao se preko sljedećih poslovnih banaka: Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, Filijala Tuzla, NLB banka d.d. Sarajevo, Filijala Tuzla, ASA banka d.d. Sarajevo, Filijala Tuzla.

Društvo je registrovano u Osnovnom sudu udruženog rada Tuzla pod brojem: U/I-1532/91.

Promjene su izvršene kod Kantonalnog suda Tuzla pod brojevima: U/I-770/05 i U/I 1439/05, i kod Općinskog suda u Tuzli pod brojem: 032-0-Reg-07-001984/08, 032-0-Reg-16-001305, 032-0-Reg-001715, 032-0-Reg-20-000608 i 032-0-Reg-21-001924¹.

Jedinstveni broj matičnog registra kod Suda: 1-32.

Identifikacioni broj Društva: 4209143860001.

PDV broj: 209143860001.

II - PODACI O VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA, KAPITALU I ORGANIMA DRUŠTVA

Društvo je upisano u Registar emitenata kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine 10.02.2005. godine.

Društvo je 19.10.2005. godine zaključilo Ugovor sa Registrom vrijednosnih papira o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima.

Društvo ima mješoviti oblik svojine, koju čine državna svojina sa 51 % kapitala i privatna svojina sa 49% kapitala.

Nakon privatizacije dijela državnog kapitala početkom 2004. godine, i upisom izvršene privatizacije u sudski registar na osnovu Rješenja Kantonalne agencije za privatizaciju u Tuzlanskom kantonu broj: 01-1532/2004. od 02.04.2004. godine, Društvo posjeduje osnovni kapital u iznosu od 1.660.930 KM, koji se sastoji od 847.070 KM državnog i 813.860 KM privatnog dioničkog kapitala.

Privatni dionički kapital čine dionice 108 dioničara, sadašnjih i bivših zaposlenika Društva, s tim da nijedan dioničar nema više od 2,5 % vlasništva u ukupnom kapitalu Društva².

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Društva, kao organi upravljanja, i Odbor za reviziju.

Nadzorni odbor ima 5 članova, od kojih su 3 člana predstavnici državnog, a 2 člana predstavnici privatnog kapitala.

Skupština Društva je u proteklom periodu imenovala članove Nadzornog odbora na privremeni period od 90 dana u više navrata, i to:

Predstavnici državnog kapitala do 13.03.2022. godine³:

- Fahrudin Imširović, predsjednik;
- Ervin Mehanović, član.
- Dževad Mehić, član.

¹ Rješenje Općinskog suda u Tuzli broj 032-0-Reg-21-001924 od 30.11.2021. godine.

² Lista vlasnika vrijednosnih papira/lista dioničara broj: 02-8-1323/23 od 06.02.2023. godine.

³ Odluka Skupštine Društva o privremenom imenovanju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-2836-XXIII van.-5/21 od 14.12.2021. godine, te Odluka Skupštine Društva o razrješenju Nadzornog odbora broj: 010-02-1-858-XXIV van. – 3/22 od 25.04.2022. godine.

Predstavnici državnog kapitala od 25.04.2022. godine⁴ do 23.07.2022. godine⁵:

- Alen Nuhić, predsjednik;
- Sadržir Džebo, član;
- Amra Kišić, član.

Predstavnici državnog kapitala od 10.08.2022. godine⁶ do 07.11.2022. godine⁷:

- Dr. sc. Admir Jukan, predsjednik – razriješen 26.09.2022. godine⁸;
- Sadržir Džebo, član;
- Faruk Hodžić, član.

Predstavnik državnog kapitala od 26.09.2022. godine⁹ do 07.11.2022. godine¹⁰:

- Emir Sejranic, predsjednik.

Predstavnici državnog kapitala od 17.11.2022. godine¹¹ do 14.02.2023. godine:

- Emir Sejranic, predsjednik;
- Sadržir Džebo, član;
- Faruk Hodžić, član.

Predstavnici privatnog kapitala (u izvještajnom periodu se nisu mijenjali):

- Nusret Hogić, član;
- Sabit Huskanović, član.

Upravu Društva čine: direktor, izvršni direktor za ekonomsko-finansijske i pravne poslove i izvršni direktor za tehničke poslove. U izvještajnom periodu Upravu Društva čine:

- Hajrudin Suljić, direktor;
- Doc. Dr. sc. Omer Kovčić, izvršni direktor za tehničke poslove do 20.08.2022. godine¹²;
- Osman Bajrektarević, izvršni direktor za ekonomsko-finansijske i pravne poslove.

Odbor za reviziju ima tri člana¹³ i to su:

- Fuad Glibanović, predsjednik;
- Irena Božić, član;
- Muzafer Brigić, član.

⁴ Odluka Skupštine Društva o privremenom imenovanju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-858-XXIV van.-4/22 od 25.04.2022. godine.

⁵ Odluka Skupštine Društva o razrješenju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-1768-XXV van. – 3/22 od 10.08.2022. godine.

⁶ Odluka Skupštine Društva o privremenom imenovanju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-1768-XXV van.-4/22 od 10.08.2022. godine.

⁷ Odluka Skupštine Društva o razrješenju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-2532-XXVII van. – 3/22 od 17.11.2022. godine.

⁸ Odluka Skupštine Društva o razrješenju člana Nadzornog odbora broj: 010-02-1-2060-XXVI van. – 3/22 od 26.09.2022. godine.

⁹ Odluka Skupštine Društva o privremenom imenovanju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-1768-XXVI van.-4/22 od 26.09.2022. godine.

¹⁰ Odluka Skupštine Društva o razrješenju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-2532-XXVII van. – 3/22 od 17.11.2022. godine.

¹¹ Odluka Skupštine Društva o privremenom imenovanju članova Nadzornog odbora broj: 010-02-1-2532-XXVII van.-4/22 od 17.11.2022. godine.

¹² Odluka Nadzornog odbora o razrješenju izvršnog direktora broj: 020-01-5-1554-3-4/22 od 21.07.2022. godine.

¹³ Odluka Skupštine Društva o izboru predsjednika i članova Odbora za reviziju broj: 010-02-01-2385-XXII van.-3/21 od 01.11.2021. godine.

III - OSTALI PODACI O DRUŠTVU

Osnovna djelatnost Društva je razvrstana u šifru podrazreda djelatnosti 36.00 - Sakupljanje prečišćavanje i distribucija vode.

Pored navedene djelatnosti, koja se odnosi na obezbjeđenje i isporuku vode iz hidroakumulacije "Modrac" kupcima u Tuzli i Lukavcu, Društvo se bavi projektovanjem u oblasti vodoprivrede (izrada investiciono – tehničke dokumentacije) i proizvodnjom električne energije u maloj hidroelektrani na brani "Modrac" kapaciteta 1,9 MWh, izgrađenoj zajednički sa JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo.

Društvo je organizovano u 2 sektora i to: Sektor za tehničke poslove, u okviru kojeg se nalaze Tim za branu, akumulaciju i sliv i Projektni biro; Sektor za ekonomsko-finansijske i pravne poslove, u okviru kojeg se nalaze Ekonomsko-finansijska služba i Pravna, kadrovska i opšta služba.

Društvo nije korisnik budžetskih sredstava.

Društvo upravlja i gazduje branom i hidroakumulacijom "Modrac" (u daljem tekstu: akumulacija „Modrac“), kao dobrima u opštoj upotrebi.

Društvo je 03.09.2012. godine sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, kao koncesorom, zaključilo ugovor o koncesiji za korištenje vode akumulacije "Modrac" na period od 30 godina.

Društvo je vlasnik poslovnih prostorija u Tuzli i u Lukavcu. Poslovne prostorije u Tuzli su: prostorije u zgradi BH Telecoma, Direkcija Tuzla, u ul. Aleja Alije Izetbegovića br. 29/VII; poslovni objekat u ul. Mirze Delibašića br. 5; poslovne prostorije u stambenom objektu u ul. Aleja Alije Izetbegovića br. 31 i dvije zidane garaže u ul. Rose Hadživuković.

Poslovne prostorije u Lukavcu (u poslovnom krugu brane "Modrac") su: manja poslovna zgrada, radiona, variona, magacinski prostori i dvije stražarske kućice.

IV - OKOLNOSTI, FAKTORI, USLOVI I SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA DJELATNOST DRUŠTVA

U ovom Izveštaju posebna pažnja će biti usmjerena na obrazloženja koja će istaći najbitnije okolnosti, faktore, uslove i specifičnosti vezane za djelatnost Društva, i to:

- problematiku vezanu za isporuku vode kupcima, koja se odnosi na smanjene količine isporučene vode i nisku cijenu iste;
- specifičnosti proizvodnje i prodaje električne energije, kao i karakteristike djelatnosti izrade investiciono-tehničke dokumentacije i drugih poslova u oblasti vodoprivrede;
- pitanja ostvarenih prihoda, rashoda i finansijskog rezultata poslovanja u izvještajnom periodu;
- ostvarena investiciona ulaganja, javne nabavke, gotovinski tok i posebne podatke vezane za zaposlene.

U Izveštaju se daju osnovni podaci iz aktive i pasive Bilansa stanja na dan 31.12.2022. godine, sa obrazloženjem, te potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima.

Značajan dio Izveštaja je posvećen informacijama koje zahtijeva Zakon o računovodstvu i reviziji, kao što su: procjena očekivanog budućeg razvoja; aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem; ciljevi i politike u vezi sa finansijskim rizicima; izloženost cjenovnom, kreditnom i tržišnom riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju, te ostale informacije od značaja za poslovanje Društva.

V - POSLOVANJE JP „SPREČA“ D.D. TUZLA U 2022. GODINI

Ovaj Izvještaj je sačinjen prema odredbama člana 40. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁴, Uputstvu Vlade Tuzlanskog kantona o metodologiji za izradu izvještaja o radu i poslovanju javnih preduzeća i javnih ustanova Tuzlanskog kantona¹⁵, te prema metodologiji izrade planova poslovanja i izvještaja o poslovanju Društva¹⁶.

Na V redovnoj Skupštini Društva održanoj dana 18.05.2020. godine usvojen je Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2020.-2022. godina¹⁷. Isti je revidiran u dijelu Plana za 2022. godinu, te usvojen na XXVIII vanrednoj sjednici Skupštine Društva održanoj 29.12.2022. godine¹⁸.

Realizacija revidiranih planskih veličina za 2022. godinu, i njihovo poređenje sa ostvarenjem u istom periodu prethodne godine, te isticanje najvažnije problematike, slijede u nastavku ovog Izvještaja.

1. RASPOLOŽIVI KAPACITETI

1.1. Kapacitet za isporuku vode

Projektovani kapacitet akumulacije "Modrac" za isporuku vode korisnicima iste iznosi 2,3 m³/sec, što na godišnjem nivou iznosi 72.500.000 m³ vode.

Posljednje mjerenje je vršeno u 2022. godini, u okviru kojih su, zahvaljujući napretku mjerne tehnologije, kombinacijom metoda: satelitske, aerofotogrametrijske, terestričke i hidrografske, vršena mjerenja terena. Akumulacija je mjerena primjenom dvofrekventne batimetrije, u cilju trodimenzionalnog prikaza naslaga nanosa na dnu.

Integracijom navedenih metoda mjerenja terena i akumulacije, na 92 poprečna profila, od kojih 71 nova i 21 stara, 6 uzdužnih profila, utvrđena je zapremina vode i nanosa, stvarna konfiguracija obale, trodimenzionalni prikazi dubina, nanosa i priobalja, te ostale bitne morfometrijske karakteristike akumulacije, za kotu normalnog uspora 200,00 m.n.m.

Tabela 1. Morfometrijske karakteristike akumulacije Modrac

Karakteristika	1964.	1985.	2012.	2022.
Površina (km ²)	17,1	16,75	16,69	16,66
Ukupna zapremina (m ³)	98 x 10 ⁶	88 x 10 ⁶	88 x 10 ^{6*}	103 x 10 ^{6*}
Korisna zapremina (m ³)	77 x 10 ⁶	76 x 10 ⁶	67 x 10 ^{6*}	87 x 10 ^{6*}
Maksimalna dubina (m)	18,0	18,0	14,94	15,09
Prosječna dubina (m)	5,7	5,2	5,32	5,27
Maksimalna dužina (m)	10.700	10.400	10.476	10.367
Maksimalna širina (m)	1.600	1.780	2.411	2.294
Dužina obale (m)	33.250	31.700	42.538	36.583

* Mjerenje do kote 200,00 m.n.m

Razlike u iznosima za 1964. i 2012. godinu, odnosno za 2022. godinu ponajviše leže u činjenici da su mjerenja 2012. godine i 2022. godine izvedena naprednijom tehnologijom sa

¹⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 15/21.

¹⁵ Uputstvo Vlade Tuzlanskog kantona o metodologiji za izradu izvještaja o radu i poslovanju broj: 02/1-34-16889/11 od 25.08.2011. godine.

¹⁶ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“ br. 11/14.

¹⁷ Odluka Skupštine JP „Spreča“ d.d. Tuzla broj: 010-02-3-918 –V redovna-10/20 od 18.05.2020. godine.

¹⁸ Odluka Skupštine JP „Spreča“ d.d. Tuzla broj 010-02-3-2767-XXVIII van.-3/22 od 29.12.2022. godine.

kvalitetnijim mogućnostima obrade rezultata izmjere. Prema mjerenjima iz 2022. godine¹⁹ zapremina nanosa do kote normalnog uspora 200,00 m.n.m. iznosi 16.586.663 m³, odnosno do kote 202,00 m.n.m iznosi 16.802.280 m³. Zapremina nanosa za korisnu visinu - od kote minimalne radne razine 194,00 m.n.m. do kote normalnog uspora 200,00 m.n.m iznosi $V_{\text{nanosa}} = 10.101.977 \text{ m}^3$, što predstavlja 12% korisne zapremine vode koja iznosi $V_{\text{korisno}} = 86.126.627 \text{ m}^3$.

U 2022. godini iskorištenost kapaciteta za isporuku vode iz akumulacije "Modrac" (kapacitet prema podacima iz 2022. godine) iznosio je 31,65 %.

1.2. Kapacitet za proizvodnju električne energije

Projektovani maksimalni kapacitet proizvodnje električne energije u maloj hidroelektrani "Modrac" puštenoj u rad početkom 1999. godine iznosi 1,9 MW, što na godišnjem nivou iznosi 16.644.000 kWh. Međutim, proizvodnja električne energije u hidroelektrani zavisi od hidrološke situacije u akumulaciji "Modrac" i raspoloživih viškova vode, obzirom da, u skladu sa zakonskim propisima i drugim aktima, prioritet kod korištenja vode imaju javno vodosnabdijevanje i industrijski potrošači na području Tuzle i Lukavca.

Prosječna godišnja ukupno proizvedena električna energija u maloj hidroelektrani "Modrac" u posljednjih 5 godina (2018-2022.) iznosila je 7.820.233 kWh. U 2022. godini ostvarena je ukupna proizvodnja električne energije od 7.559.612 kWh i veća je za 1,5 % od ukupne proizvodnje električne energije za isti period 2021. godine koja je iznosila 7.448.550 kWh.

MHE "Modrac" je zajednička investicija našeg Društva i JP "Elektroprivreda BiH". Ugovorom o eksploataciji hidroelektrane utvrđeno je da će se proizvedena električna energija dijeliti u odnosu 51:49 u korist našeg Društva.

1.3. Kapacitet projektovanja u oblasti vodoprivrede

U segmentu projektovanja Projektni biro izrađuje različite vrste i nivoe investiciono-tehničke dokumentacije u oblastima: zaštite voda, zaštite od voda, regulacije vodotoka, komunalne infrastrukture, sakupljanja, tretmana i odvodnje svih vrsta otpadnih voda i dr.

Nadalje, izrađuje investiciono-tehničku dokumentaciju na osnovu koje se izdaju vodni akti (prethodne vodne saglasnosti, vodne saglasnosti i vodne dozvole), te daju stručna mišljenja, vrše reviziju, kao i stručni nadzor nad izgradnjom vodoprivrednih objekata i sistema.

Društvo posjeduje ovlaštenja za gore navedene poslove, i to:

- Rješenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kojim se Društvu daje ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova izrade dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti za složene vodne objekte ili aktivnosti propisane u grupi A člana 4. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti;
- Rješenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kojim se Društvu daje ovlaštenje za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti Agencije za vode iz člana 2. tačka 2. Pravilnika – Izrada tehničke dokumentacije vezane za planove odbrane od poplava i planove upravljanja poplavnim rizikom, te tehničke dokumentacije za izgradnju zaštitnih objekata iz člana 14. stav 1 tačka 1. Zakona o vodama;
- Ovlaštenje Federalnog ministarstva prostornog uređenja za obavljanje djelatnosti projektovanja iz oblasti hidrotehnike za izradu hidrograđevinskog/hidrotehničkog, tehnološkog i konstruktivnog dijela projekta za građevine i zahvate na području FBiH;

¹⁹ Geodetsko - hidrografsko snimanje dna i priobalja akumulacije Modrac sa obradom mjerenih podataka, BN PRO d.o.o. Sarajevo, 2022. godina.

- Uvjerjenje Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove o izvođenju geodetskih radova koje izvode samostalni geodetski privrednici;
- Rješenje Odjeljenja za javnu bezbjednost Vlade Brčko Distrikta za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i nadzora sadržanih u šifri djelatnosti 71.11-arhitektonske djelatnosti i 71.12-inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje;
- Licence Republike Srpske za tri zaposlena i to dvije za izradu tehničke dokumentacije, hidrotehnička faza i nadzor i jedna za izradu tehničke dokumentacije, konstruktivna faza i nadzor.

Jedan dio poslovnih aktivnosti Projektnog biroa odnosi se na stručnu podršku usmjerenu na održavanje i unapređenje višenamjenskog vodoprivrednog sistema "Modrac".

U Projektnom birou je u izvještajnom periodu radilo 11 radnika, od kojih su: 1 doktor nauka – diplomirani inženjer građevinarstva; 1 magistar nauka - diplomirani inženjer građevinarstva; 3 magistra struke - diplomirani inženjeri građevinarstva; 3 diplomirana inženjera građevinarstva; 1 diplomirani inženjer geodezije; 1 diplomirani inženjer tehnologije i 1 građevinski tehničar. Svi radnici u Projektnom birou za poslove projektovanja koriste najsavremeniji hardver i softver, što u velikoj mjeri utječe na kvalitet obavljenog posla.

Obim i cijene usluga Projektnog biroa zavise od tržišta na kojem, kao i u drugim oblastima, vlada nelojalna konkurencija. U svakom slučaju, pozitivan pomak, koji će doprinijeti uređivanju stanja u predmetnoj oblasti, predstavlja izdavanje naprijed pomenutih ovlaštenja koja pretpostavljaju kadrovsku osposobljenost, materijalno-tehničku opremljenost i specifično iskustvo pravnih subjekata koji se bave uslugama projektovanja.

2. ZAPOSLENI

2.1. Ostvarena zaposlenost

Na kraju 2022. godine broj radnika u JP „Spreča“ dioničko društvo Tuzla je 57.

Broj i kvalifikaciona struktura radnika dati su u sljedećem pregledu.

Tabela 2. Broj i kvalifikaciona struktura radnika na dan 31.12.2022. godine

	Stručna sprema	Ostvareno na dan 31.12.	Planirano	Ostvareno na dan 31.12.
		2021.	2022.	2022.
1	2	3	4	5
Uprava	VSS	3	3	2
Radnici na neodređeno	VSS	20	27	19
	VS	4	4	4
	SSS	22	20	23
	VKV	7	7	7
	Ukupno	53	58	53
Radnici na određeno	VSS		1	
	VS			
	SSS		1	2
	VKV			
	Ukupno		2	2
Ukupno na nivou Društva		56	63	57

Promjena u broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na dan 31.12.2022. godine, u odnosu na kraj prethodne godine, nastala je angažovanjem dva radnika na mjesto zaštitara, a jedan radnik je sa Poslodavcem zaključio sporazumni raskid radnog odnosa.

U cilju izrade pojedinih vrsta i nivoa projektne dokumentacije, koja se odnosi na oblasti: elektro, geološke i hidrogeološke struke, a za koje u Društvu ne postoje sistematizovana radna mjesta i za čijim angažmanom ne postoji stalna potreba, odnosno ekonomska opravdanost, u prethodnom periodu smo zaključivali ugovore o djelu. Angažovanje kadrova na izradi projektne dokumentacije je opravdano i nužno, zato što omogućava izradu investiciono-tehničke dokumentacije iz domena rada Projektnog biroa.

U 2022. godini trošak po osnovu ugovora o djelu iznosio je 42.440 KM. Navedeni trošak odnosi se na ukupno 24 ugovora o djelu.

Ni u ovoj godini, kao ni u prethodnim, nismo zaključivali ugovore o djelu sa radnicima Društva.

2.2. Ostvarene plaće

Prosječne neto plaće u 2022. godini i neto plaće prema kvalifikacionoj strukturi radnika dati su u sljedećem tabelarnom pregledu.

*Tabela 3. Ostvarene prosječne neto plaće u 2022. godini
i neto plaće prema kvalifikacionoj strukturi radnika*

			KM
Kvalifikacija radnika	Prosječno isplaćene neto plaće u 2021.	Prosječno isplaćene neto plaće u 2022.	Indeks 3/2
1	2	3	4
Visoka stručna sprema (pravosudni ispit, sertifikat samostalnog računovođe, stručni ispiti)	2.007	2.267	112,97
Viša stručna sprema	1.510	1.669	110,52
Visokokvalifikovani	1.259	1.356	107,68
Srednja stručna sprema	1.105	1.207	109,26
najviša isplaćena prosječna plaća	2.399	2.556	106,54
najniža isplaćena prosječna plaća	934	997	106,74

Napomena: U prosječne isplaćene neto plaće osim osnovne plaće ulaze i naknade za minuli rad, noćni rad, rad u dane praznika i sl. Najviša isplaćena prosječna plaća se odnosi na radnika koji ima visok koeficijent ličnog odbitka (poreske olakšice) zbog izdržavanja četiri člana porodice od kojih je jedan član i sa invaliditetom, te visok procenat minulog rada.

Obračun plaće se vrši u skladu sa aktima Društva.

2.3. Ostale naknade radnicima

Topli obrok je u 2022. godini isplaćivan u iznosu od 1% od prosječno neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, a prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a u skladu sa Pravilnikom o radu Društva.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla radnicima, čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje 2 km, isplaćivana je na osnovu cijena prevoza u javnom saobraćaju.

Regres za godišnji odmor je isplaćen u iznosu od 50% prosječne plaće ostvarene u posljednja tri mjeseca u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, odnosno u iznosu od po 531 KM, što je u skladu sa aktima Društva²⁰.

Nagrade radnicima i ostala primanja radnika²¹ isplaćene su u visini porezno dopustivog rashoda za poslodavca, a u skladu sa Pravilnikom o radu Društva.

3. FIZIČKI OBIM PROIZVODNJE, USLUGA I IZVRŠENIH POSLOVA

3.1. Obezbjedenje i isporuka vode iz akumulacije „Modrac“

Obezbjedenje i isporuka vode iz akumulacije „Modrac“ kupcima u Lukavcu i Tuzli, vrši se u okviru organizacione jedinice Tim za branu, akumulaciju i sliv. Količine isporučene vode zavise od potreba korisnika iste. Tim za branu, akumulaciju i sliv se, zajednički sa Elektrodistribucijom Tuzla, stara o funkcionisanju male hidroelektrane „Modrac“ i proizvodnji električne energije.

U nastavku se daju tabelarni prikazi ostvarene isporuke vode i njena struktura u 2022. godini.

Tabela 4. Ostvarena isporuka vode i struktura isporučenih količina vode u 2022. godini

Kupac	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/2	Indeks 4/3	Struktura u 2021.	Struktura u 2022.
1	2	3	4	5	6	7	8
Termoelektrana "Tuzla"	10.813.391	10.400.000	10.585.939	97,90	101,79	39,91	38,84
Sisecam soda Lukavac	6.760.424	7.400.000	7.473.837	110,55	101,00	24,95	27,42
Global Ispat Koksna industrija Lukavac	4.831.672	4.500.000	4.362.798	90,30	96,95	17,83	16,01
Rudnik Soli "Tuzla"	3.201.087	3.300.000	3.352.909	104,74	101,60	11,82	12,30
Lukavac cement Lukavac	125.515	105.000	102.173	81,40	97,31	0,46	0,37
Vodovod i kanalizacija Tuzla	1.359.875	1.150.000	1.378.966	101,40	119,91	5,02	5,06
Ukupno	27.091.964	26.855.000	27.256.622	100,61	101,50	100,00	100,00

U toku 2022. godine kupcima u Lukavcu i Tuzli (Sisecam Soda Lukavac d.o.o. Lukavac, Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac, Lukavac cement d.o.o. Lukavac, JP EP BiH d.d. Termoelektrana „Tuzla“ Tuzla, Rudnik Soli „Tuzla“ d.d. Tuzla i JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla d.o.o. Tuzla) isporučeno je ukupno 27.256.622 m³ vode, što predstavlja 101,50 % od planirane isporuke vode za tekuću poslovnu godinu i za 0,61 % je veća u odnosu na isti period prethodne godine.

Nema značajnijeg odstupanja kod isporučenih količina vode u odnosu na isti period 2021. godine.

3.2. Proizvodnja električne energije u maloj hidroelektrani „Modrac“

Plan proizvodnje električne energije, utvrđen u Trogodišnjem planu poslovanja, u dijelu koji se odnosi na 2022. godinu, zasnovan je na proizvodnji iste u maloj hidroelektrani "Modrac" (MHE "Modrac"). Ugovorom o eksploataciji MHE „Modrac“, zaključenim između JP „Spreča“ d.d. Tuzla i JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, utvrđeno je da će se električna energija

²⁰ Odluka direktora Društva broj 030-01-1-1144/22 od 23.05.2022. godine.

²¹ Odluke o isplati novčane naknade zbog smrti člana uže porodice broj: 030-02-5-788/22 od 13.04.2022. godine.

proizvedena u postojećem elektroenergetskom objektu dijeliti u odnosu 51:49 u korist našeg Društva.

Slijedom navedenog za 2022. godinu planirana proizvodnja električne energije iznosila je 8.000.000 kWh, odnosno 4.080.000 kWh (51% od ukupne proizvodnje).

U izvještajnom periodu ostvarena je proizvodnja električne energije u iznosu od 3.848.548 kWh, što čini 94,33 % od plana za 2022. godinu, te je za 17,90 % veća u odnosu na isti period 2021. godine.

Tabela 5. Ostvarena proizvodnja električne energije u 2022. godini
(51% od ukupne proizvodnje)

kWh				
Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 3/1	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
3.264.169	4.080.000	3.848.548	117,90	94,33

3.3. Ostvarene cijene isporučene vode i proizvedene električne energije

Planirana prosječna cijena vode i planirana cijena električne energije u 2022. godini ostvarena je sa 100 % za vodu, odnosno sa 99,89 % za električnu energiju. Prosječna cijena vode veća je za 3,74 %, dok je cijena električne energije veća za 9,10 % u odnosu na prošlogodišnju. Cijenu električne energije utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK)²².

Cijene isporučene vode i prodate električne energije prikazane su u sljedećem tabelarnom prikazu.

Tabela 6. Ostvarene cijene isporučene vode i prodate el. energije u 2022. godini

Opis	Jedinica mjere	Cijena po jedinici mjere			Indeks 5/3	Indeks 5/4
		Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.		
1	2	3	4	5	6	7
Voda	m ³	0,0775	0,0806	0,0804	103,74	100,00
Električna energija	kWh	0,112211	0,122549	0,122420	109,10	99,89

3.4. Poslovi izrade investiciono-tehničke dokumentacije

Od određenog broja različitih vrsta i nivoa investiciono-tehničke dokumentacije koje je Projektni biro izradio u 2022. godini, daje se pregled najznačajnijih:

Glavni projekti: prikupljanja, tretmana i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda sa filter stanice GIKIL-a; rekonstrukcije postojećih azbestnih cijevi, vodovoda nedovoljnog kapaciteta i dotrajale mreže i proširenja kanalizacije u industrijskoj zoni u naselju Ledenice po nalogu Grada Gradačac; dopune Glavnog projekta prikupljanja, tretmana i ispuštanja otpadnih voda sa lokacije poslovnog objekta za proizvodnju metalnih konstrukcija firme „Erax-Invest“ d.o.o. Banovići; vodosnabdijevanja za dio naselja Pašalići i dijelove područja MZ Piskavica i Škahovica; sakupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda rudnika „Šikulj“ u Lukavcu po nalogu JP EP BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnici Kreka d.o.o. Tuzla; rekonstrukcije, konzervacije i restauracije bedema sa forifikacijskim kulama u gornjem gradu u okviru kompleksa „Graditeljska cjelina Stari grad“ u Gradačcu; prikupljanja, odvođenja i prečišćavanja sanitarno-fekalnih otpadnih voda sa

²² Odluka FERK-a broj: 07-02-1-783/20 od 02.07.2020. godine.

područja mjesne zajednice Mionica III, grad Gradačac, revizija projektne dokumentacije uređenja rijeke Bosne u Maglaju, na dionicama uz kompleks Natron-Hayat i uzvodno od njega od cca 4 km i dr.

Idejni Projekti: prikupljanja, tretmana i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda sa filter stanice GIKIL-a i dr.

Elaborati i projekti: izvedenog stanja objekata za odvodnju i tretman otpadnih voda sa prijedlogom rješenja izgradnje nedovršenog taložnika/separatora ulja i masti po nalogu Izgradnja d.o.o. Teočak; za kanalizacionu mrežu donjeg dijela MZ Litve i za izradu kanalizacione mreže u naselju Golubinjak; izvedenog stanja hidro faza vanjskog uređenja prostora PK „Bukinje“ sa mjerama za sprečavanje negativnih uticaja predmetnih pogona i sadržaja na režim voda i režim voda na predmetnoj lokaciji po nalogu Tuzla-Kvarc d.o.o. Tuzla; izvedenog stanja hidro faza sa platoa i objekta firme Trgo Santovac d.o.o. Špionica, izvedenog stanja vodosnabdijevanja i tretmana otpadnih voda za vulkanizersku i automehaničarsku radnju u općini Kalesija po nalogu Omera Halilčevića i dr.

Studije u svrhu pribavljanja prethodne vodne saglasnosti: radi proširenja postojećih proizvodnih objekata firme Gostol Gopan d.o.o. Lukavac; za proizvodnu halu namijenjenu za proizvodnju tekstilne pozamanterije u Lukavcu; vodnih objekata za potrebe vodosnabdijevanja rubnih naselja Grada Srebrenika i Tuzle i dr.

Za potrebe Društva izdvajamo neke od značajnih aktivnosti: izrada Plana pogona i održavanja brane i akumulacije „Modrac“; izrada Glavnog i Idejnog projekta mHE „Modrac 2“ i izrada Studije za prethodnu vodnu saglasnost; izrada tehno-ekonomske analize zamjene industrijskog cjevovoda na brani „Modrac“ i dr.

4. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

4.1. Prihodi i rashodi

4.1.1. Prihodi

Ukupan prihod u izvještajnom periodu ostvaren je u iznosu od 3.379.025 KM, odnosno 98,69 % od planiranog i 14,35 % je veći od prihoda za isti period 2021. godine.

Prihod je ostvaren od prodaje gotovih proizvoda i prihoda od pruženih usluga, te ostalih prihoda. Prihod od prodaje gotovih proizvoda je prihod od prodaje električne energije, dok prihod od pruženih usluga čine prihod od prodaje vode i prihod od projektovanja. Ostale prihode čine prihodi od kamata, neto otpuštanja rezervisanja i ostali prihodi i dobici.

Tabela 7. Prihodi u 2022. godini

Vrsta prihoda	KM				
	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/2	Indeks 4/3
1	2	3	4	5	6
Prihod od prodaje vode	2.100.253	2.163.965	2.192.082	104,37	101,30
Prihod od prodaje električne energije	425.575	500.000	471.139	110,71	94,23
Prihod od projektovanja	102.635	170.000	120.442	117,35	70,85
Ostali prihodi	326.522	590.000	595.362	182,33	100,91
Ukupno	2.954.985	3.423.965	3.379.025	114,35	98,69

Prihod od prodaje vode u izvještajnom periodu ostvaren je sa 101,30 % i veći je za 4,37 % u odnosu na isti period 2021. godine.

Prihod od električne energije ostvaren je sa 94,23 % i veći je za 10,71 % u odnosu na isti period prethodne izvještajne godine.

Prihod od projektovanja u izvještajnom periodu ostvaren je sa 70,85 %, te je u odnosu na 2021. godinu veći za 17,35 %. Projektni biro je u izvještajnom periodu, jednim dijelom, bio angažiran za izradu projektnih zadataka za potrebe Društva, dok je jedan dio ugovorenih projekata u fazi izrade, te će isti biti okončani i fakturisani u 2023. godini.

U strukturi ukupnog prihoda, prihod od prodaje vode učestvuje sa 64,87 %. Ostale vrste prihoda ostvarene su u manjim iznosima, što se vidi iz sljedećeg tabelarnog pregleda.

Tabela 8. Struktura ukupnog prihoda ostvarenog u 2022. godini

Vrsta prihoda	Procenat učešća u ukupnom prihodu
Prihod od prodaje vode	64,87
Prihod od prodaje električne energije	13,94
Prihod od projektovanja	3,56
Ostali prihodi	17,62
Ukupan prihod	100,00

Prihod od prodaje vode čine prihod od isporučene vode Termoelektrani „Tuzla“ Tuzla, Sisecam Sodi Lukavac, Global Ispat Koksnoj Industriji Lukavac i Rudniku soli „Tuzla“ (koji zajednički čine 95,97 % te vrste prihoda), te prihodi od isporučene vode Vodovodu i kanalizaciji Tuzla i Lukavac cementu, koji su, kao što se vidi iz tabele 9. koja slijedi, znatno manji.

Tabela 9. Struktura prihoda od isporučene vode u 2022. godini

Kupac vode	Iznos fakturisanog prihoda	Struktura fakturisanog prihoda u %
Termoelektrana "Tuzla" Tuzla	878.633	40,08
Sisecam soda Lukavac	620.328	28,30
Global Ispat Koksna Industrija Lukavac	326.369	14,89
Rudnik soli "Tuzla" Tuzla	278.291	12,70
Lukavac cement Lukavac	8.480	0,39
Vodovod i kanalizacija Tuzla	79.980	3,65
Ukupno	2.192.081	100,00

Ostale prihode u izvještajnom periodu 2022. godine, u iznosu od 595.362 KM čine: prihod od premija, subvencija i poticaja (refundacije za bolovanja) u iznosu od 28.644 KM; prihod od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 6.905 KM; prihod od donacija 1.651 KM²³; prihod od

²³ Sa pozicije odloženih prihoda, a za iznos obračunate amortizacije, vrši se knjiženje na prihod od donacija u skladu sa MRS 20.

kamata 497.683 KM²⁴; prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od 53.813 KM²⁵; prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja u iznosu od 5.869 KM; prihodi po osnovu zaštite od rizika (*štete od osiguranja*) 480 KM i drugi prihodi 317 KM.

4.1.2. Rashodi

U izvještajnom periodu ukupan rashod iznosi 3.251.403 KM, te je u odnosu na Plan ostvaren sa 97,73 %.

Tabela 10. Rashodi u 2022. godini

Vrsta rashoda	KM				
	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/2	Indeks 4/3
1	2	3	4	5	6
Troškovi sirovina i materijala, energije i goriva	89.460	106.000	84.551	94,51	79,77
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih, i dr.fizičkih osoba	2.085.609	2.369.100	2.328.489	111,65	98,29
Amortizacija	148.178	156.826	153.254	103,43	97,72
Troškovi primljenih usluga	86.373	118.000	100.239	116,05	84,95
Ostali poslovni rashodi i troškovi	147.821	173.860	150.944	102,11	86,82
Ostali rashodi i gubici	39.360	403.000	433.926	1.102,45	107,67
Ukupno	2.596.801	3.326.786	3.251.403	125,21	97,73

Troškovi sirovina, materijala, energije i goriva odnose se na utrošene sirovine i materijal, otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma, utrošene rezervne dijelove, utrošenu energiju i gorivo.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja odnose se na troškove plaće i naknade plaća radnika, troškove službenih putovanja radnika, troškove ostalih primanja i naknada materijalnih prava radnika, troškove naknada članovima odbora i komisija i naknade ostalim fizičkim licima.

Troškovi primljenih usluga odnose se na usluge izrade i dorade učinaka, troškove usluga održavanja, troškove reklame i sponzorstva, ostale usluge i neproizvodne usluge.

Ostali poslovni rashodi i troškovi odnose se na troškove reprezentacije, troškove premije osiguranja, troškove platnog prometa, troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškove poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina, troškove članskih doprinosa i nematerijalne troškove.

Ostali rashodi i gubici odnose se na rashod od ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, rashod materijala na zalihi, naknade štete trećim licima, rezervisanja i dr.

U nastavku dajemo kratak osvrt na jedan broj značajnijih rashoda ostvarenih u 2022. godini, te usporedbu sa ostvarenjem u istom periodu 2021. godine.

²⁴Prihod po pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama, zakonske zatezne kamate, procesne kamate i troškovi postupka od tuženih: GIKIL 484.582, ZADA Lukavac 6.014 KM i Grad Tuzla 402 KM, te ostali prihod od kamata u iznosu od 6.685 KM.

²⁵GIKIL 49.313, Kalem d.o.o. Živinice 400 KM, ZADA d.o.o. Lukavac 4.100 KM.

- Troškovi sirovina i materijala (konto 511) su za 33,45 % ili 10.097 KM manji u odnosu na ostvarene u 2021. godini, te su u odnosu na Plan ostvareni sa 69,26 %. Nisu iskazane veće potrebe za materijalom i dijelovima za tekuće održavanje i kancelarijskim materijalom.
- Troškovi energije i goriva (konto 512) su u odnosu na Plan ostvareni sa 88,05 %, te su u odnosu na 2021. godinu manji za 4,83 %. Troškovi električne energije su manji za 28,03 % ili 8.992 KM, dok su troškovi goriva veći za 178,56 % ili 7.264 KM.
- Troškovi sitnog inventara, ambalaže i autoguma (konto 514) u odnosu na Plan ostvareni su sa 78,46 %. Nije iskazana veća potreba za nabavkama u 2022. godini.
- Troškovi na kontima: 520 i 521, plaće i naknade plaća, se obračunavaju prema aktima Društva. U izvještajnom periodu pomenuti troškovi su u odnosu na Plan za 2022. godinu ostvareni sa 99,53 %.
- Troškovi službenih putovanja zaposlenih (konto 523) se sastoje od putnih troškova i dnevnica za službena putovanja. Radnici Društva obavljaju službena putovanja u cilju obezbjeđenja i realizacije poslova vezanih za usluge projektovanja, održavanja sastanaka sa firmama, za obavljanje poslova u nadležnim federalnim i drugim organima i institucijama, te za prisustvovanje stručnim radionicama, seminarima i savjetovanjima u cilju stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika radi efikasnijeg obavljanja poslova u Društvu. Dnevnice se isplaćuju do neoporezivog iznosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. Troškovi službenih putovanja zaposlenih u izvještajnom periodu odnose se na noćenje, javni prevoz (nije bilo prevoza vlastitim vozilima zaposlenika), parking karte, putarine i dr. Troškovi službenih putovanja su u 2022. godini ostvareni sa 101,46 % u odnosu na planirane.
- Naknada za topli obrok je isplaćivana u iznosu od 1 % od prosječno neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, a prema poslednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Troškovi toplog obroka (konto 524000) su ostvareni sa 98,17 % u odnosu na planiranu veličinu za 2022. godinu i za 4,05 % su veći u odnosu na ostvarenje u 2021. godini.
- Naknada troškova prevoza na posao i sa posla radnicima (konto 524200), čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje 2 km, isplaćivana je na osnovu cijena prevoza u javnom saobraćaju. Troškovi naknada prevoza na posao i sa posla ostvareni su sa 100,03 % u odnosu na planirane za 2022. godinu i veći su za 50,07 % u odnosu na ostvarene u 2021. godini.
- Regres za godišnji odmor (konto 524300) je isplaćen u iznosu od 50 % prosječne plaće ostvarene u poslednja tri mjeseca u FBiH, odnosno u iznosu od 531 KM, što je u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u Društvu. Ostvaren je na nivou planiranog.
- Nagrade i darovi zaposlenicima (konto 524500) su ostvarene u iznosu od 99,99 % u odnosu na planirane za 2022. godinu i iste ne prelaze visinu porezno dopustivog rashoda za poslodavca.
- Naknade članovima Nadzornog odbora (konto 527100) su u visini prošlogodišnjih.
- Porez i doprinosi na naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i na ugovore o djelu (konto 5278) su u odnosu na Plan ostvareni sa 76,56 %.

- Naknade ostalim fizičkim licima – ugovori o djelu i doprinos za PIO za angažman osoba na stručnom osposobljavanju (konto 529) zavise od ukazanih potreba za angažovanjem lica odgovarajuće struke za izradu projektne dokumentacije i konsultantskih usluga. Troškovi su ostvareni u iznosu od 84,23 % u odnosu na Plan za 2022. godinu, te su u odnosu na 2021. godinu veći za 152,98 %.
- Troškovi usluga kooperanata (konto 530) u izvještajnom periodu su ostvareni sa 81,88 % u odnosu na Plan, te isti zavise od iskazanih potreba. U odnosu na 2021. godinu su veći za 11.900 KM.
- Troškovi usluga održavanja (konto 532) su u odnosu na Plan ostvareni sa 90,12 %, te su u odnosu na isti period prethodne godine manji za 12,26 %.
- Amortizacija stalnih sredstava Društva (konto 540) se obračunava u skladu sa Odlukom Nadzornog odbora o metodi i stopama amortizacije stalnih sredstava²⁶ Društva utvrđenim godišnjim stopama amortizacije po amortizacionim grupama koje su u granicama stopa iz člana 19. Zakona o porezu na dobit ("Sl. novine FBiH" br. 15/16). Trošak amortizacije u 2022. godini ostvaren je sa 97,72 % u odnosu na Plan, a za 3,43 % je veći u odnosu na isti period 2021. godine.
- Troškovi rezervisanja za naknade zaposlenika (konto 547) je nova stavka, a odnosi se na dugoročna i kratkoročna rezervisanja na ime otpremnina. U skladu sa MRS 19 Društvo mora priznati trošak otpremnina u onom trenutku u kojem uposlenici pružaju usluge na temelju kojih se ostvaruju njihova prava na buduće isplate otpremnina.
- Trošak neproizvodnih usluga (konto 550) je u odnosu na Plan ostvaren sa 89,57 %.
- Trošak reprezentacije (konto 551) je ostvarivan prilikom sastanaka sa poslovnim partnerima. Trošak reprezentacije u izvještajnom periodu je manji za 30,05 % od planiranog za 2022. godinu, te je u odnosu na 2021. godinu veći za 262,13 % ili 6.582 KM.
- Troškovi osiguranja (konto 552) ostvareni su sa 75,03 % u odnosu na Plan.
- Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga (konto 554) u odnosu na Plan ostvareni su sa 100,74 % i u visini su prošlogodišnjih.
- Ostali porezi, naknade, takse i druge dadžbine (konto 555) su manji od njihovog ostvarenja u 2021. godini za 5,21 %, dok su u odnosu na Plan ostvareni sa 88,92 %.
- Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (konto 578) za 2022. godinu iznose 2.355 KM.
- Rashodi i gubici (konto 579) iznose 22.045 KM, te predstavljaju nadoknadu materijalne štete na zemljištu (21.731 KM)²⁷ i rashod materijala na zalihi po godišnjem obračunu (314 KM).

²⁶ Odluka Nadzornog odbora o metodi i stopama amortizacije stalnih sredstava broj 020-01-5-166-1-6/22 od 31.01.2022. godine.

²⁷ Ugovor o poravnanju broj: 050-04-1-2642/22 od 05.12.2022. godine između Tadić Milice, Madžaravić Branka, Madžarević Dragana i JP „Spreča“ d.d. Tuzla.

- Troškovi ostalih rezervisanja (konto 586) je, također, nova stavka koja iznosi 100.688 KM, a odnosi se na kratkoročna rezervisanja na ime naknada za korištenje hidroakumulacionih objekata izgrađenih na potopljenom području akumulacije "Modrac". Naime, izmjenom Zakona o dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata dopunjen je osnovni tekst Zakona na način da je propisano da godišnji iznos naknade za korištenje hidroakumulacionih objekata izgrađenih na potopljenim područjima ne može biti manji od 1.500 KM po 1 hektaru (ha) hidroakumulacijom potopljene površine. U odnosu na akumulaciju „Modrac“, čija površina po digitalnom modelu geodetsko-hidrografskog snimanja akumulacije iznosi 1.669 hektara, primjena ovog Zakona znači da će iznos godišnje naknade biti neovisan o količini isporučene vode, te da će iznositi 2.503.500 KM, a što znači da je došlo do povećanja više od osam (8) puta. Društvo je pripremlilo Metodologiju o utvrđivanju visine naknade, načinu obračuna i plaćanja godišnje naknade i anekse ugovora prema kupcima. S obzirom da se u proteklom periodu provela aktivnost na izradi analize posljedica nepotpisivanja aneksa već zaključenih Ugovora, kao i posljedica nevršenja uplata shodno novim cijenama, Društvo smatra neophodnim da se jedan dio sredstava rezerviše u cilju ublažavanja mogućih negativnih posljedica.

Troškovi plaća i naknada plaća, ostalih primanja i naknada članova Uprave Društva, te troškovi naknada Nadzornom odboru i Odboru za reviziju za period od 01.01. – 31.12.2022. godine dati su u nastavku:

Uprava Društva

- Plaće, naknade plaća	79.478 KM
- Doprinosi, porez i naknade	59.493 KM
- Ostala primanja	13.820 KM
Ukupno	152.791 KM

Nadzorni odbor

- Troškovi naknada	9.250 KM
- Doprinosi, porez i naknade	2.191 KM
Ukupno	11.441 KM

Odbor za reviziju

- Troškovi naknada	6.000 KM
- Doprinosi, porez i naknade	1.421 KM
Ukupno	7.421 KM

U izvještajnom periodu Nadzorni odbor je održao 5 konstituirajućih sjednica i 11 redovnih sjednica, a Odbor za reviziju 12 sjednica.

U nastavku dajemo tabelarni pregled ostvarenih rashoda u izvještajnom periodu, planske veličine i pregled ostvarenih rashoda u 2022. godini.

Tabela 11. Ostvareni rashodi u 2022. godini

KM

Konto	Vrsta rashoda	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
511080	materijal i hemikalije za laboratoriju	484	3.000	2.478	511,98	82,60
511210	materijal i dijelovi za tekuće održavanje	10.764	12.000	6.099	56,66	50,83
511280	kancelarijski materijal	14.543	8.000	6.485	44,59	81,06
511281	materijal za čišćenje i održavanje	4.391	6.000	5.023	114,39	83,72
511	Sirovine i materijal	30.182	29.000	20.085	66,55	69,26
512000	električna energija	32.080	28.000	23.088	71,97	82,46
512200	toplotna energija -centralno grijanje	16.588	17.000	15.769	95,06	92,76
512600	gorivo i mazivo	4.068	12.000	11.332	278,56	94,43
512	Energija i gorivo	52.736	57.000	50.189	95,17	88,05
513	Rezervni dijelovi	224	2.000	154	68,68	7,69
514	Otpis sitnog inventara, autoguma	6.319	18.000	14.123	223,49	78,46
520-521	Plaće i naknade plaća	1.830.742	1.970.000	1.960.833	107,11	99,53
523000	dnevnice za službena putovanja	2.325	8.000	7.733	332,58	96,66
523800	troškovi službenih putovanja	1.862	5.000	5.457	293,07	109,14
523	Službena putovanja zaposlenih	4.187	13.000	13.190	315,01	101,46
524000	topli obrok	119.822	127.000	124.678	104,05	98,17
524200	prevoz na posao i sa posla	31.993	48.000	48.013	150,07	100,03
524300	regres za godišnji odmor	27.730	31.000	29.736	107,23	95,92
524400	otpremnine u penziju	20.932	8.500	0	0,00	0,00
5245	nagrade i darovi zaposlenicima	13.600	79.000	78.990	580,81	99,99
524700	liječenje zaposlenika i lijekovi	0	4.000	0	—	0,00
524710	pomoći i naknade u slučaju smrti	1.996	6.000	4.320	216,43	72,00
5248	seminari, savjetovanja, simpoziji	3.362	7.000	5.625	167,30	80,35
524	Ostala primanja i naknade zaposlenih	219.435	310.500	291.362	132,78	93,84
527100	naknade članovima Nadzornog odbora	8.800	9.600	9.250	105,11	96,35
527200	naknade članovima Odbora za reviziju	1.000	6.000	6.000	600,00	100,00
5275	naknade članovima raznih komisija	720	2.000	0	0,00	0,00
527800	porez i doprinosi na naknade članovima NO, Odbora za reviziju, komisija i ugovore o djelu	5.022	13.000	9.952	198,17	76,56
527	Naknade članovima odbora i komisija	15.542	30.600	25.202	162,16	82,36
529100	naknade po osnovu ugovora o djelu	14.982	45.000	37.902	252,98	84,23

Konto	Vrsta rashoda	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
529800	doprinosi za osobe na stručnom osposobljavanju	720	0	0	0,00	—
529	Naknade ostalim fizičkim licima	15.702	45.000	37.902	241,38	84,23
530100	usluge kooperanata	1.200	16.000	13.100	1.091,67	81,88
530	Usluge izrade i dorade učinaka	1.200	16.000	13.100	1.091,67	81,88
532140	tehničko osmatranje brane "Modrac"	10.000	10.000	10.000	100,00	100,00
532000	održavanje brane "Modrac"	14.863	6.000	5.900	—	98,33
532	održavanje građevinskih objekata	0	2.000	0	—	0,00
532210	održavanje motornih vozila	1.667	4.500	5.020	301,14	111,56
532400	održavanje hardvera i softvera	5.028	5.500	3.992	79,40	72,58
532800	ostale usluge održavanja	6.959	9.500	8.882	—	93,49
532	Usluge održavanja	38.517	37.500	33.794	87,74	90,12
535	Reklame i sponzorstva	0	6.000	2.350	—	39,17
5392	troškovi za usluge zaštite na radu	0	1.500	300	—	20,00
539850	nadzor nad sanacijom brane "Modrac"	893	0	0	0,00	0,00
539	ostale nepomenute proizvodne usluge	600	1.000	538	—	53,80
539	Ostale usluge	1.493	2.500	838	0,56	33,52
540000	amortizacija nematerijalnih sredstava	4.076	4.500	3.884	95,29	86,31
540010	amortizacija jednokratne koncesije	7.326	7.326	7.326	100,00	100,00
540100	amortizacija materijalnih sredstava	136.776	145.000	142.044	103,85	97,96
540	Amortizacija	148.178	156.826	153.254	103,43	97,72
5470	dugoročna rezervisanja - otpremnine	0	284.000	263.474	—	92,77
5471	kratkoročna rezervisanja - otpremnine	0	16.000	44.298	—	276,86
547	Rezervisanja za naknade zaposlenika - otpremnine	0	300.000	307.772	—	102,59
5500	zdravstveni i ljekarski pregledi	4.092	5.500	4.269	104,33	—
550100	komunalne usluge	6.894	6.500	6.620	96,03	101,85
550300	revizijske usluge	4.120	4.500	4.120	100,00	91,56
555600	troškovi procjena, vještačenja i slično	140	1.500	0	0,00	0,00
550800	naknada za korištenje licenci	23.530	26.000	24.868	105,69	95,65
550831	ostale neproizvodne usluge	6.388	12.000	10.280	160,93	85,67
550	Neproizvodne usluge	45.164	56.000	50.157	111,06	89,57
551	Reprezentacija	2.511	13.000	9.093	362,13	69,95

Konto	Vrsta rashoda	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
552	Premije osiguranja	5.847	6.000	4.502	77,00	75,03
553000	troškovi platnog prometa	2.761	7.000	6.214	225,06	88,77
553200	troškovi bankarskih garancija	467	2.500	950	203,43	38,00
553	Troškovi platnog prometa	3.228	9.500	7.164	221,93	75,41
554000	poštanske usluge	2.384	2.000	1.877	78,73	93,85
554100	telefonske usluge	7.992	8.000	8.179	102,34	102,24
554300	usluge interneta	4.204	4.000	4.047	96,27	101,18
554	Poštanske i telekomunikacione usluge	14.580	14.000	14.103	96,73	100,74
555000	porez na imovinu	122	500	122	100,00	24,40
555100	naknada za zaštitu od nesreća	5.293	6.300	5.662	106,97	89,87
555200	vodna naknada za proizvedenu električnu energiju	3.799	4.600	3.855	101,47	83,80
555210	vodna naknada na plaće	5.293	6.300	5.662	106,97	89,87
555300	naknada za šume	1.182	1.700	1.352	114,38	79,53
555600	naknada za korištenje građevinskog zemljišta	369	500	369	100,00	73,80
555610	naknada za obavezne preglede, ateste	2.465	2.300	0	0,00	0,00
555682	naknada za korištenje akumulacije "Modrac" za proizvedenu el.energiju	32.510	41.000	38.554	118,59	94,03
555700	sudske, administrat. i ostale takse	7.598	6.000	2.683	35,31	44,72
555840	koncesiona naknada za isporučenu vodu	37.988	33.000	32.708	86,10	99,12
555850	koncesiona naknada za proizvedenu električnu energiju	7.488	8.000	7.711	102,98	96,39
555851	ostali porezi, naknade, takse i druge dadžbine	673	1.500	643	95,54	42,87
555	Ostali porezi, naknade, takse i druge dadžbine	104.780	111.700	99.321	94,79	88,92
556	Članarine	2.160	2.160	2.160	100,00	100,00
559200	troškovi oglašavanja	4.990	4.000	3.571	71,56	89,28
559400	službena glasila i stručne publikacije	1.892	2.500	2.021	106,82	80,84
55984	troškovi - ISO standard	2.665	4.000	2.860	107,32	71,50
559	ostali nematerijalni troškovi	5.167	7.000	6.149	119,01	87,84
559	Ostali nematerijalni troškovi	14.714	17.500	14.601	99,23	83,43
560-590	ostali rashodi	39.360	103.000	126.154	320,51	122,48
	RASHODI UKUPNO	2.596.801	3.326.786	3.251.403	125,21	97,73

4.1.3. Finansijski rezultat poslovanja

Finansijski rezultat poslovanja u 2022. godini je pozitivan. Dobit prije poreza (bruto dobit) iznosi 127.622 KM, a neto dobit 74.571 KM.

Raspodjela dobiti iz 2022. godine će biti naknadno utvrđena.

Tabela 12. Ostvareni finansijski rezultat poslovanja u 2022. godini

O p i s	Ostvareno u 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	KM	
				Indeks 4/2	Indeks 4/3
1	2	3	4	5	6
Ukupan prihod	2.954.985	3.423.965	3.379.025	114,35	98,69
Ukupan rashod	2.596.801	3.326.786	3.251.403	125,21	97,73
Dobit prije poreza	358.184	97.179	127.622	35,63	131,33
Porez na dobit	31.447	44.499	49.340	156,90	110,88
Odložene porezne obaveze	6.260		3.711		
Neto dobit perioda	320.477	52.680	74.571	23,27	141,55

Porez na dobit obračunat je po stopi od 10 %, a odložene porezne obaveze su po osnovu obračunate amortizacije do porezno dopustivih stopa.

4.1.4. Ekonomičnost i profitabilnost (rentabilnost)

4.1.4.1. Stopa ekonomičnosti, kao odnos ukupnog prihoda i ukupnog rashoda, iznosi:

- ukupan prihod/ukupan rashod = $3.379.025 / 3.251.403 = 1,04$

To je pokazatelj odnosa između ostvarenog učinka i utrošenih sredstava, koji pokazuje da je na svaku KM rashoda ostvareno 1,04 KM prihoda.

4.1.4.2. Pokazatelji profitabilnosti – profitna marža (marža dobiti)

Bruto profitna marža – pokazuje koliko prihoda ostaje preduzeću nakon pokrića svih troškova, a prije oporezivanja dobiti. Izražava se postotkom ostvarene bruto dobiti (dobit prije poreza) u odnosu na ostvareni ukupan prihod.

- bruto dobit/ukupan prihod $\times 100 = 127.622 / 3.379.025 \times 100 = 3,78 \%$

Neto profitna marža – pokazuje kolika je ostvarena neto dobit sa kojom preduzeće može slobodno raspolagati. Izražava se postotkom ostvarene neto dobiti u odnosu na ostvareni ukupan prihod.

- neto dobit/ukupan prihod $\times 100 = 74.571 / 3.379.025 \times 100 = 2,21 \%$

4.2. Imovina, kapital i obaveze prema Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine

4.2.1. Imovina

U ukupnoj imovini Društva (7.422.009 KM) **dugoročna imovina** u iznosu od 1.166.884 KM učestvuju sa 15,72 %. Najveću stavku dugoročne imovine predstavljaju nekretnine, postrojenja, i oprema, čija sadašnja knjigovodstvena vrijednost iznosi 1.012.288 KM, a koji u ukupnoj stavci učestvuju sa 86,76 %.

Građevinski objekti imaju sadašnju knjigovodstvenu vrijednost u iznosu od 654.680 KM, i u dugoročnoj imovini učestvuju sa 56,11 %.

Iz navedenih podataka se vidi da djelatnosti Društva imaju karakter usluga, i ne zahtijevaju značajnu imovinu koja se odnosi na postrojenja i opremu, a, u vezi sa tim, ni nabavku sirovina i repromaterijala veće vrijednosti. Shodno tome, zalihe i sredstva namijenjena za prodaju imaju zanemarljivo male vrijednosti.

U ukupnoj imovini Društva **kratkoročna imovina** u iznosu od 6.255.125 KM učestvuje sa 84,28 %. U strukturi kratkoročne imovine najveće učešće imaju gotovina i potraživanja od kupaca, koja se, najvećim dijelom, odnose na račune iz decembra mjeseca 2022. godine.

4.2.2. Kapital i obaveze

Društvo ima mješoviti oblik svojine sa ukupnim osnovnim kapitalom u iznosu od 1.660.930 KM, koju čine državna svojina sa 51% kapitala, odnosno 847.070 KM i privatna svojina sa 49% kapitala, odnosno 813.860 KM. Poziciju kapitala uvećavaju zakonske rezerve i akumulirana dobit iz ranijih godina i neraspoređena dobit.

Dugoročnih obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine Društvo nema.

Dugoročna rezervisanja sa stanjem na dan 31.12.2022. godine iznose 292.562 KM, a odnose se na dugoročna razgraničenja za obaveze po osnovu donacija za adaptaciju poslovne zgrade na brani „Modrac“ (29.088 KM) i rezervisanja na ime otpremnina (263.474 KM).

Odgodene porezne obaveze su obaveze po osnovu obračunate amortizacije nekretnina do poresko dopustivih stopa i iznose 16.292 KM.

Kratkoročne obaveze sa stanjem na dan 31.12.2022. godine iznose 2.972.140 KM, a sastoje se od: obaveza prema dobavljačima (22.134 KM); rezervisanja (44.298 KM); obaveza za porez na dobit (20.510 KM) i ostalih obaveza (2.885.198 KM).

Obaveze prema dobavljačima se uglavnom odnose na decembarske račune, a izmirene su u januaru 2023. godine.

Rezervisanja se odnose na kratkoročna rezervisanja na ime otpremnina za radnike koji će biti penzionisani do kraja 2023. godine.

Kategoriju „ostalih obaveza“ čine: obaveze po osnovu plaća i naknada plaća (172.427 KM); obaveze za ostala neto primanja (8.424 KM); obaveze za dividende po osnovu običnih dionica, koje nisu izmirene jer se nisu stekli uslovi (24.199 KM); obaveze prema članovima odbora i drugim fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu kao i obaveze za poreze i doprinose na naknade istima (4.336 KM); obaveze za PDV (418.964 KM); naknada za korištenje šuma (268 KM); obaveze za koncesione naknade (10.582 KM); obaveze za posebne vodne naknade za korištenje voda akumulacije "Modrac" (63.970 KM) i obaveze za naknade za korištenje hidroakumulacije izgrađene na potopljenom zemljištu (2.182.028 KM).

Sve obaveze se uredno i do propisanih rokova izmiruju.

4.3. Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima

4.3.1. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca obuhvataju sva potraživanja od prodaje gotovih proizvoda i pruženih usluga.

U izvještajnom periodu kupcima je fakturisano ukupno 6.996.965 KM, a naplaćeno je 5.412.532 KM.

Na dan 31.12.2022. godine potraživanja od kupaca iznose 2.913.746 KM.

U nastavku dajemo pregled najznačajnijih potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine.

Tabela 13. Najveća potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine KM

Naziv kupca	Iznos potraživanja
JP EP BiH d.d., Podružnice TE "Tuzla" (račun za vodu)	1.109.135
Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac	441.254
Sisecam Soda Lukavac d.o.o. Lukavac	785.624
Rudnik Soli "Tuzla" d.d. Tuzla	353.838
Vodovod i kanalizacija Tuzla	133.913
JP EP BiH d.d. (račun za el. energiju)	63.239
Lukavac cement d.o.o. Lukavac	10.653
Ukupno	1.777.867

Potraživanja od kupaca JP EP BiH – Podružnica Termoelektrana „Tuzla“, JP EP BiH d.d. Sarajevo, Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac, Sisecam Soda Lukavac d.o.o. Lukavac, Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla, Vodovod i kanalizacija „Tuzla“ i Lukavac cement d.o.o. Lukavac se odnose na fakture za isporučenu vodu odnosno proizvedenu električnu energiju za decembar mjesec 2022. godine. Pomenuti kupci blagovremeno izmiruju dospelje obaveze.

Sumnjiva i sporna potraživanja u izvještajnom periodu iznose 128.991 KM²⁸ i manja su u odnosu na isti period 2021. godine za 384.667 KM²⁹.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine iznose 232.008 KM³⁰.

U izvještajnom periodu nije bilo izmirenja duga povjeriocu plaćanjem duga trećem licu, cesija.

4.3.2. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 22.134 KM. Iste su izmirene u januaru 2023. godine, izuzev obaveza koje se izmiruju u ratama ili po dinamici plaćanja utvrđenoj ugovorima sa dobavljačima.

²⁸ Fabrika sode Lukavac 100.000 KM; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK 5.978 KM; IPSA Institut Sarajevo 8.845 KM, Umel-Dalekovodmontaža Tuzla 4.329 KM, Projekt Banja Luka 2.010 KM, Mujić Suad 900 KM, Mehmedović Mensur 5.635 KM, Kalem Živinice 1.294 KM.

²⁹ U 2022. godini naplaćeno je od: GIKIL 380.167 KM, Kalem d.o.o. Živinice 400 KM i ZADA Lukavac 4.100 KM.

³⁰ Navedenu stavku čine potraživanja od: Fabrika sode Lukavac 100.000 KM; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK 5.978 KM; IPSA Institut Sarajevo 8.845 KM, Umel-Dalekovodmontaža Tuzla 4.329 KM, Projekt Banja Luka 2.010 KM, Mujić Suad 900 KM, Mehmedović Mensur 5.635 KM, Kalem Živinice 1.294 KM; 100.688 KM (u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ispravka potraživanja na teret rashoda perioda izvršena je za potraživanja od kupaca na ime godišnje naknade za korištenje hidroakumulacionih objekata izgrađenih na potopljenom području (akumulacija „Modrac“) za 2022. godinu i 2.330 KM (rezervisanja za umanjenje vrijednosti finansijske imovine, za potencijalne kreditne gubitke).

5. INVESTICIONA ULAGANJA

Investiciona ulaganja u 2022. godini su planirana u iznosu od 272.983 KM, prema procijenjenoj tržišnoj vrijednosti. Sva planirana investiciona ulaganja su realizovana, dok su za investiciona ulaganja koja se odnose na uspostavljanje sistema za obavješćavanje i uzbunjivanje stanovništva, mjerače protoka vode, nadogradnju opreme za upravljanje vodoprivrednim sistemom i nabavku agregata za struju okončani postupci javne nabavke čija se realizacija očekuje nakon što se steknu uvjeti.

Ukupna vrijednost realizovanih investicionih ulaganja iznosi 30.318 KM.

Pregled planiranih i ostvarenih investicionih ulaganja daje se u tabelarnom prikazu u nastavku:

Tabela 15. Ostvarena investiciona ulaganja u 2022. godini

KM

Red. broj	Naziv investicije	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1	Uspostavljanje sistema za obavješćavanje i uzbunjivanje stanovništva na području nizvodno od akumulacije "Modrac"	75.000		0,00
2	Mjerači protoka vode sa ugradnjom	69.930		0,00
3	Nadogradnja opreme za upravljanje vodoprivrednim sistemom na brani "Modrac"	62.000		0,00
4	Agregat za struju	34.000		0,00
5	Informatička oprema	12.000	10.402	86,68
6	Vanbrodski elektromotor sa baterijom	6.000		0,00
7	Mrežna oprema i oprema za video nadzor	4.700	4.621	98,32
8	Uredski namještaj	3.500	3.637	103,91
9	Pokretni agregat za struju	2.043	2.043	99,99
10	ISO recertifikacija po normi 14001:2015	2.000	1.760	88,00
11	Znakovi upozorenja	1.810	1.810	100,00
12	Dizalica sa sajlom	0	6.045	
Ukupno		272.983	30.318	11,11

Postupci nabavke za stavke pod rednim brojem 1, 2, 3 i 4 su okončani u 2022. godini. Ukupna vrijednost navedenih nabavki iznosi 225.643 KM, te će realizacija nabavke navedenih stavki biti okončana u 2023. godini, odnosno nakon što se steknu uvjeti.

6. JAVNE NABAVKE

U izvještajnom periodu, na portalu Agencije za javne nabavke evidentirana je ukupna vrijednost nabavki u iznosu od 381.768 KM i to:

- nabavke putem otvorenog postupka u vrijednosti 131.930 KM,
- nabavke putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti 72.915 KM i
- nabavke putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 131.866 KM.

Na izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama u BiH odnosi se vrijednost od 27.719 KM, te na neprioritetne usluge 17.337 KM.

U tabelarnom pregledu broj 16. i 17. dat je prikaz ostvarenih javnih nabavki kao investicija i troškova poslovanja u 2022. godini.

Tabela 16. Ostvarene javne nabavke kao investicije u 2022. godini

KM

Red. broj	Naziv investicije	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1	Uspostavljanje sistema za obavještanje i uzbunjivanje stanovništva na području nizvodno od akumulacije "Modrac"	75.000		0,00
2	Mjerači protoka vode sa ugradnjom	69.930		0,00
3	Nadogradnja opreme za upravljanje vodoprivrednim sistemom na brani "Modrac"	62.000		0,00
4	Agregat za struju	34.000		0,00
5	Informatička oprema	12.000	10.402	86,68
6	Vanbrodski elektromotor sa baterijom	6.000		0,00
7	Mrežna oprema i oprema za video nadzor	4.700	4.621	98,32
8	Uredski namještaj	3.500	3.637	103,91
9	Pokretni agregat za struju	2.043	2.043	100,00
10	ISO recertifikacija po normi 14001:2015	2.000	1.760	
11	Znakovi upozorenja	1.810	1.810	100,00
12	Dizalica sa sajlom	0	6.045	—
	Ukupno	272.983	30.318	11,11

Tabela 17. Ostvarene javne nabavke kao troškovi poslovanja u 2022. godini

KM

Konto	Naziv	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
511	Sirovine i materijal	29.000	20.085	69,26
512	Energija i gorivo	57.000	50.189	88,05
513	Rezervni dijelovi	2.000	154	7,70
514	Sitan inventar, HTZ, autogume	18.000	14.123	78,46
523	Usluge službenih putovanja	5.000	5.457	109,14
5248	Seminari, savjetovanja, simpoziji, stručno osposobljavanje, obrazovanje i ostale edukacije	7.000	5.625	80,36
530	Usluge izrade i dorade učinka	16.000	13.100	81,88
532	Usluge održavanja	37.500	33.794	90,12
535	Reklame i sponzorstva	6.000	2.350	39,17
539	Ostale usluge	2.500	838	33,52
550	Neproizvodne usluge	56.000	50.157	89,57
551	Troškovi reprezentacije	13.000	9.093	69,95
552	Premije osiguranja	6.000	4.502	75,03
553	Platni promet	7.000	6.214	88,77
553200	Bankarske garancije	2.500	950	38,00
554	Poštanske i telekomunikacione usluge	14.000	14.103	100,74
559	Ostale nabavke	17.500	14.601	83,43
	Ukupno	296.000	245.335	82,88

Svega javne nabavke (troškovi i investicije)	568.983	275.653	48,45
---	----------------	----------------	--------------

7. OSTVARENI PRILIV I ODLIV GOTOVINE (NOVČANI TOKOVI)

U 2022. godini ostvaren je veći priliv od odliva gotovine.

Najveći prilivi gotovine ostvaren je od naplate faktura za isporučenu vodu kupcima i proizvedenu električnu energiju, dok je najveći odliv gotovine ostvaren kod plaćanja obaveza.

Podaci u tabelarnom prikazu u nastavku predstavljaju skraćenu verziju gotovinskog toka po direktnoj metodi.

Tabela 18. Ostvareni priliv i odliv gotovine u 2022. godini

KM

O p i s	Planirano za 2022.	Ostvareno u 2022.	Indeks 3/2
1	2	3	4
A - Novčana sredstva na početku izvještajnog perioda	1.991.679	1.991.679	100,00
B - Priliv gotovine	6.068.664	6.029.983	99,36
C - Odliv gotovine	4.582.628	4.648.418	101,44
Višak/manjak gotovine (A + B - C)	3.477.715	3.373.244	97,00

8. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NASTALI U PERIODU OD ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE DO DATUMA PREDAJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

U periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, nije bilo značajnijih događaja.

9. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA

Društvo u narednom periodu očekuje razvoj u sljedećim segmentima poslovanja:

- Osnov za rad i budući razvoj Društva vezuje se za 03.09.2012. godine, kada je sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u Vladi Tuzlanskog kantona zaključen Ugovor o koncesiji za korišćenje vode hidroakumulacije „Modrac“ na period od 30 godina. Time je obezbijeđen kontinuitet osnovne djelatnosti Društva, odnosno djelatnosti sakupljanja, prečišćavanja i distribucije vode.
- Investiranje u izgradnju male hidroelektrane „Modrac 2“ je aktivnost koja se u JP „Spreča“ d.d. Tuzla vodi unazad nekoliko godina, a koja će doprinijeti povećanju iskorištenosti slobodnih viškova vode akumulacije „Modrac“, povećanju prihoda, i u konačnom stabilnosti poslovanja Društva. Planirana mala hidroelektrana sa najsavremenijim standardizovanim rješenjima za izvođenje i opremanje, vrlo se brzo i lako konstruiše, funkcioniše i održava. Sa standardnom elektromehaničkom opremom i tipiziranim građevinskim radovima, mala hidroelektrana zahtijeva minimalne tehničke i organizacione uslove za upravljanje, ima smanjenu cijenu koštanja izvođenja i održavanja, a samim tim i brz povrat investiranog kapitala, pomaže stabilizaciji i ekonomskom razvoju i što je najvažnije, ne ugrožava životnu sredinu. Izgradnja male hidroelektrane „Modrac 2“ je neophodna s obzirom da prihodi od djelatnosti isporuke vode ne obezbjeđuju pokrivanje svih troškova potrebnih za normalno funkcionisanje brane i akumulacije. Razlog za navedeno leži u činjenici da kupci preuzimaju sve manje količine industrijske vode za

potrebe svojih proizvodnih procesa, što se ogleda u podatku da je, za posljednjih jedanaest godina, količina isporučene vode na godišnjem nivou smanjena sa cca. 50 miliona m³ na ispod 28 miliona m³ u 2022. godini. Društvo je u proteklom periodu intenziviralo pregovore sa JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo oko zajedničkog investiranja u izgradnju MHE "Modrac 2", međutim došlo je do neočekivanih problema oko ishodovanja potrebnih dozvola. Očekivati je da će ti problemi biti riješeni u toku 2023. godine, te da će biti potpisan ugovor o zajedničkom ulaganju u izgradnju male hidroelektrane "Modrac 2", kako bi se krenulo u realizaciju naprijed navedenog projekta.

- Sanacija brane "Modrac", planirana u četiri faze, nije okončana. Preostala IV Faza sanacije podrazumijeva saniranje svodova 5, 4 i 3 (četiri konzole i tri svoda). Realizacijom svih sanacionih radova poboljšati će se lokalna i globalna stabilnost brane, odnosno objekat brane će imati zahtijevanu vododrživost i stabilnost, te će se produžiti i njen "radni vijek". U toku 2022. godine, Društvo je održalo niz sastanaka sa resornim ministarstvom oko rješavanja, odnosno okončanja preostale IV Faze sanacije brane "Modrac", pri čemu će biti formiran stručni tim čiji je zadatak da u što kraćem vremenskom roku ponudi konkretne prijedloge za rješavanje naprijed navedene sanacije.
- Također, Društvo je u prethodnom periodu održalo razgovore sa renomiranim kućama iz oblasti solarne energije i JP Elektroprivredom BiH oko izgradnje plutajućih fotonaponskih elektrana na površini jezera "Modrac". Uzimajući u obzir sam lokalitet, te ostale parametre koji definišu izgradnju tih vrsta objekata, jezero "Modrac" predstavlja ogroman potencijal za izgradnju istih, što bi poboljšalo razvoj "zelene energije" u Tuzlanskom kantonu, a i u konačnici osiguralo dodatne prihode za ovo Društvo. To je prepoznala i JP Elektroprivreda BiH, koja je izrazila veliko interesovanje za tu vrstu projekta, te iznijela konkretne prijedloge oko implementacije istih.
- U narednom periodu planirano je izmiještanje pogonske laboratorije na lokaciju brane "Modrac" kako bi zgradu, u kojoj je laboratorija smještena, adaptirali i dali u zakup radi ostvarivanja dodatnih prihoda.
- Jedan od bitnih preduslova za uspješan rast i razvoj je i kontinuirana edukacija, čime se podiže nivo kvaliteta a samim time i konkurentnost. Kontinuirane aktivnosti u vezi primjene uvedenih ISO standarda, i to: Standarda za upravljanje kvalitetom (ISO 9001), Standarda upravljanja okolišem (ISO 14001) i Standarda zaštite na radu (ISO 18001) kao i investiranje u informatičku opremu, softver i stručno osposobljavanje zaposlenika, su takođe aktivnosti koje su dio razvojnog plana Društva.
- U narednom periodu će se, u cilju poboljšanja efikasnosti poslovanja, nastaviti sa investicijama u informatičku opremu, softver i stručno osposobljavanje zaposlenika Društva.

10. NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM DRUŠTVA

Aktivnosti oko izgradnje male hidroelektrane (MHE) „Modrac 2“ u JP „Spreča“ d.d. Tuzla vode se unazad nekoliko godina. Izgradnja MHE „Modrac 2“ bi doprinijela povećanju iskorištenosti slobodnih viškova vode akumulacije „Modrac“, povećanju prihoda i u konačnom stabilnosti poslovanja Društva. Planirana mala hidroelektrana sa najsavremenijim standardizovanim rješenjima za izvođenje i opremanje, vrlo se brzo i lako konstruiše, funkcioniše i održava. Sa standardnom elektromehaničkom opremom i tipiziranim građevinskim radovima, mala hidroelektrana zahtijeva minimalne tehničke i organizacione uslove za upravljanje, ima

smanjenu cijenu koštanja izvođenja i održavanja, a samim tim i brz povrat investiranog kapitala, pomaže stabilizaciji i ekonomskom razvoju i što je najvažnije, praktično ne ugrožava životnu sredinu.

Prodajom električne energije, proizvedene u MHE „Modrac 2“, pomoglo bi u ostvarivanju vizije Društva, posebno u povećanju prihoda, kojom bi se nadomjestilo smanjenje prihoda od isporuke industrijske vode.

11. INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH AKCIJA I UDJELA

Društvo nema vlastitih akcija i udjela u drugim pravnim licima.

12. KORIŠTENI FINANSIJSKI INSTRUMENTI

U izvještajnom periodu Društvo nije koristilo finansijske instrumente od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja.

13. CILJ I POLITIKE U VEZI SA FINANSIJSKIM RIZICIMA

Cilj i politike za ostvarenje istog u vezi sa finansijskim rizicima u izvještajnom periodu su bili usmjereni na osiguranje likvidnosti i solventnosti, odnosno vodilo se računa da se troši samo onoliko koliko to pokrivaju raspoloživa novčana sredstva, uz blagovremeno izmirivanje obaveza prema javnim prihodima, dobavljačima i zaposlenicima Društva. U narednom periodu Društvo će nastojati da posluje pozitivno, da u što kraćim rokovima naplaćuje i smanji visinu nenaplaćenih potraživanja, i na taj način smanji finansijske rizike.

14. IZLOŽENOST DRUŠTVA CJENOVNOM, KREDITNOM, TRŽIŠNOM, RIZIKU LIKVIDNOSTI I DRUGIM RIZICIMA PRISUTNIM U POSLOVANJU

Cijena m³ isporučene vode u prethodnom višegodišnjem periodu, bez obzira na pozitivne pomake po ovom pitanju, odnosno korekcije/povećanja cijene vode, dovoljna je samo da se pokriju najnužniji/najhitniji troškovi eksploatacije brane i akumulacije „Modrac“ i ostvari određena dobit od te djelatnosti. Imajući u vidu i konstantno smanjenje fizičkog obima isporuke (podsjećamo da su predatne isporuke na godišnjem nivou iznosile oko 75.000.000 m³ vode) uzrokovanog uvođenjem sistema recirkulacije vode u proizvodnim procesima kupaca vode, neophodno je i neminovno, obzirom da nas i u budućem periodu očekuju aktivnosti po pitanju investiciono-tehničkog održavanja, pa i investicija na VVS „Modrac“, utvrditi cijenu vode koja će ovom sistemu omogućiti da ostvari sve, Zakonom predviđene, funkcije i namjene što je u konačnom i interes šire društvene zajednice, pa i samih kupaca vode, jer najveći broj njih nema, niti je u mogućnosti da obezbijedi, alternativne izvore vodosnabdijevanja.

Kreditni rizici predstavljaju mogućnost da se potraživanja od kupaca i drugih komitenata, nastala zbog odgođenog ili plaćanja sa kašnjenjem, djelimično ili nikako ne naplate. S tim u vezi, Društvo pristupa kontroli tog rizika sa provjeravanjem boniteta kupaca prije potpisivanja ugovora, osiguranjem plaćanja, praćenjem otvorenih potraživanja, telefonskim pozivima, opomenama pred tužbu i tužbama.

Rizik likvidnosti je jedan od glavnih finansijskih rizika. Procjena Uprave Društva u vezi rizika likvidnosti je da je isti trenutno umjeren.

Društvo nije izloženo riziku od promjene kamatnih stopa jer nema kreditnih zaduženja, kao niti valutnom riziku jer je kurs između KM i EUR nepromijenjen.

Kao jedan od rizika moguće je i pojava velikih voda na profilu brane „Modrac“, kao jedan od rizika u poslovanju, ranga pojave iznad 1/1.000, (kakav je evidentiran u maju 2014. godine), koja bi mogla dovesti do havarija na MHE „Modrac“, štete na cjevovodima i drugoj opremi u krugu brane, te na području nizvodno od brane i u konačnom, do ugrožavanja ljudskih života i imovine veće vrijednosti.

15. PREDUZETE MJERE NA ZAŠTITI OKOLIŠA

Društvo je zaključilo Ugovor o sakupljanju, skladištenju i zbrinjavanju opasnog otpada, na osnovu kojeg je Izvršilac zadužen za sakupljanje, manipulaciju, privremeno skladištenje i zbrinjavanje opasnog otpada Društva na ekološki prihvatljiv način, u skladu sa međunarodnim aktima i zakonskim propisima, te u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača (naručioca) na operatora (izvođača) sistema za prikupljanje i zbrinjavanje opasnog otpada.

Pored toga, implementacijom ISO standarda upravljanje okolišem 14001 doprinosi se većoj zaštiti radne sredine i okoliša.

16. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Društvo je ostvarilo pozitivan rezultat poslovanja i pozitivan novčani tok. Dobit prije poreza (bruto dobit) iznosi 127.622 KM i ostvaren je sa 133,33 % u odnosu na Plan za 2022. godinu. Neto dobit perioda iznosi 74.571 KM.

U sklopu poslovne orijentacije Društvo će u narednom periodu voditi aktivnosti na iznalaženju novih izvora prihoda, sa posebnim akcentom na obnovljive izvore energije.

Kada je u pitanju sanacija brane „Modrac“ ističemo da je sanacija Brane „Modrac“ predviđena kroz četiri faze, od kojih su, zaključno sa 2015. godinom okončane ukupno tri. Radovi na sanaciji brane Modrac, kao dobra u općoj upotrebi, su finansirani putem Programa ulaganja sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede koji, na godišnjem nivou, donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona. Ukupna vrijednost finansijskih sredstava obezbjeđenih kroz navedene Programe, za sanaciju prve tri faze, iznosila je 4.000.343 KM, uz sufinansiranje prve dvije faze sanacije od strane „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo u ukupnom iznosu od 1.300.000,00 KM. Za okončanje IV faze sanacije, a samim time i svih radova na sanaciji brane „Modrac“, potrebno je, kroz navedene Programe resornog Ministarstva, obezbijediti dodatna sredstva u iznosu koji će biti poznat nakon urađene nove procjene. Realizacijom svih sanacionih radova osigurati će se lokalna i globalna stabilnost, kao i funkcionalnost objekta brane, odnosno objekat brane će imati zahtijevanu stabilnost, te će se samim tim produžiti i „radni vijek“ brane.

Direktor
Hajrudin Suljić, dipl. ing. rud.